

## Zmagovita ofenziva španskih lojalistov

Španska ljudska armada je v enem dnevu prodrla 12 milj, okupirala deset mest in vasi ter ujela 3000 mož fašistične armade. Fašisti strahovito napadajo iz zraka, toda lojalistov še niso ustavili. Japonci nadaljujejo prodiranje ob reki Jangtse

Barcelona, 27. jul. — Velika španska ljudska armada v severovzhodni Španiji se nadaljuje kljub strahovitim fašističnim protinapadom iz zraka. Španska ljudska armada je v enem dnevu prodrla 12 milj, ujela 3000 mož fašistov. Upleten bojni material še ni ocenjen, toda lojalistom je prišlo v roke orožja, streliva in drugega blaga kar na kupo.

Lojalisti prodirajo v zapadno smer po dolini ob reki Ebro proti Gandesi na 16 milj široki fronti. Prednje lojalistične stranke so šle sinoci mimo Gandese, ki je že obkoljena. Gandeso so Francove čete osvojile 2. aprila in kasneje je bil tam glavni stan fašistične armade.

Ljudska vlada naznanja, da so spet čete zasedle sedem strateških hribov in okupirale sledečo mesteca in vasi: Montes de Aco, Venta de Composines, Corbera, Ribarroja, Plix, Fastabella, Benisanet, Mirabet, Pineda in Mora de Ebro. Vse fašistične posadke v teh krajih so pogubile oziroma so bile ujete ali likvidirane.

Španske ljudske čete so zasedle tudi križišče Macla-Fraga in čete do Fayona in med Ebro ter Gandeso.

Fašisti se silovito zaganjajo v lojalistično armado z bombami iz zraka, a doslej zmanj; v nekaterih krajih je do 46 sovražnih letal vrglo čez 300 bomb na prodirajoče lojaliste, da jih ustavijo, ali doslej brez uspeha. Vse bombe so padle na peščena tla in niso povzročile lojalistom nobene škode.

V enem kraju so lojalisti zasedli cel bataljon sovražnega moštva z baterijo italijanskih topničarjev vred.

Na ostalih španskih bojiščih je bilo večer vse tiho. V hribovih nad Valencijsko so fašisti docela prenehali z napadi.

Sanghaj, 27. jul. — Japonske oborožene sile na bojnih ladjah ob reki Jangtse in na obeh bregovih reke prodirajo od Kiukian-ja dalje proti Hankovu na podlagi japonskih poročil. Razširjena vest, da se inozemska posladništva v Hankovu pripravljajo na odhod iz mesta.

## Oblasti odrekle zaščito stavkarjem

Justični tajnik Californije ščuva na nasilje

Sacramento, Cal. — (FP) — Državni justični tajnik U. S. Webb je odklonil vsako protekcijsko, lesnim stavkarjem, katere so izgnali vigilanti iz Westwooda. Vsi so člani unije lesnih delavcev CIO.

Webb jim je odklonil protekcijsko, češ da nimajo nobene lastnine v Westwoodu. "Ne vidim nobenega razloga, zakaj naj bi interveniral v okraju Lassen, kajti vrnitev teh ljudi v Westwood bi le pomenilo nove nemire." Za izgnane stavkarje se je potegovala Unija za civilne svobodščine, ki je poslala deputacije do državnega justičnega tajnika. Ernest Besing, član te deputacije, je potem rekel, da Webb "ne samo odobrava nasilje, marveč neti civilno vojno." Kompanjska unija v Westwoodu, ki je izgnala stavkarje

## Unija kavčukarjev išče javno podporo

Pritisk na družbo, da podpiše kolektivno pogodbo

Akron, O. — (FP) — Kavčukarska unija je pričela s kampanjo za javni pritisk na Good-year Co. za sklenitev kolektivne pogodbe. Od treh velikih kavčukarskih firm je Goodyearjeva družba edina, ki še ni sklenila pogodbe z unijo. Firestone in Goodrich kompaniji sta se po dolgem boju podali uniji.

Unija se je zdaj obrnila na splošno javnost, na male biznismane in na male delničarje z apelom, naj pritiskajo na družbo, da sledi Firestonu in Goodrichu. Javnost urgira, naj posamezniki pišejo družbi, okrog malih biznismenov pa je pričela krožiti peticija; v dosego tega namena tudi organizira odbor malih delničarjev.

Ta unijska poteza tudi stremi za tem, da razoroži družbo in jo postavi v defenzivo v javnosti. Kompanija že dalj časa vodi smoteno kampanjo proti uniji, češ da je ta odgovorna za izgubljanje biznisa radi večnih sporov z vodstvom tovarne. Unija argumentira, da je družba tega sama kriva, ker noče skleniti kolektivne pogodbe.

## Delavci v rafineriji izvolili CIO

Volitve je vodil delavski odbor

San Francisco. — (LNS) — V tukajšnjih velikih rafinerijah Shell Oil Co. so se delavci pri tovarniških volitvah z dvema protinemu izrekli za unijo oljnih delavcev CIO. Volitve so se vršile pod vodstvom zveznega delavskega odbora.

Glasovanja se je udeležilo 2.166 delavcev. Od tega števila glasov je bilo za unijo CIO oddanih 1427 glasov, za unijo ADF 242, proti obema skupinama pa 497 glasov. Delavski odbor je odredil pet separatnih volitev in od teh so bile štiri po poklicih. Pri enih teh volitvah je zmagala unija CIO, in sicer med strojniki, ki so se izrekli 104 za CIO, 67 pa za strojniško unijo ADF. V kotlarskem oddelku sta obe uniji dobili enako število glasov, 26 vsaka, devet glasov pa je bilo proti obema. Električarji so se izrekli za unijo ADF, v kovalskem oddelku pa je bilo šest glasov proti vsaki uniji, en glas za unijo ADF, CIO pa ni dobil nobenega glasu.

Voditelji unije oljnih delavcev so proglasili rezultat za veliko zmago. Sredi avgusta bo prišel semkaj mednarodni predsednik Harvey C. Fremming z namenom, da sklene pogodbo z družbo.

## Čehi našli 922 nemških napadov v radiu

Praga, 27. jul. — Tukajšnja poročila se glasi, da je centralna nacijska radiopostaja v Berlinu od 21. maja do 1. julija 1922 krat napadla češkoslovaško republiko. Med temi napadi je postajala 194 ozmerjala češkoslovaškega predsednika Beneša, 172 krat je napadla češkoslovaško sodišča in ušalila češkoslovaško armado, 336 krat je razširila propagando za suetske Nemce, 34 krat za slovaške in poljske avtonomiste in 31 krat je razglasila, da je Češkoslovaška pod kontrolo komunistov.

## Lewis konferiral z Martinovo grupo

Urgirala ga je, naj ne poseže v notranji konflikt

Washington. — Zadnje dni je Lewis zopet konferiral z deputacijo avtnih delavcev o situaciji v avtni uniji. To pot je prišla k njemu Martinova frakcija, okrog 40 predsednikov krajevnih unij, ki so urgirali Lewisa, naj se ne vmešava v notranji konflikt, ker ga bo unija sama izravnavala. CIO naj bi posegel v unijo le tedaj, ako bi bila v nevarnosti razpada.

Konferenca je trajala skoraj ves dan. Kaj so govorili, ni znano. Znano je le toliko, da je Lewis obenem prejel več protestov, češ, da delegacija ne zastopa mnenja članov.

Po konferenci je Frank Reid, voditelj delegacije in predsednik krajevnih unij št. 3 v tovarni Dodge Co. v Detroitu, rekel, da je Lewis obljubil, da se CIO ne bo vmešal razen v slučaju, "če bo avtna unija v nevarnosti razpada." Lewis je potem izjavil, da ni nikogar avtoriziral, da bi podal tako izjavo. Apel drugih skupin za intervencijo CIO še vedno uvaža, je dostavil Lewis.

To je bila že tretja skupina pri Lewisu. Prvo skupino so tvorili suspendirani uradniki, proti katerim se vrši obravnava ta teden. Drugo skupino so tvorili zastopniki tako zvanih "neodvisnih" predsednikov krajevnih unij, ki so deloma proti obema skupinama, proti Martinovi in proti Frankenstein-komunistični, in deloma za obe. To se nekam čudno sliši. Stališče te skupine, ki pravi, da govori v imenu večine članov, je sledeče.

Od Martina zahteva preklis suspenzij na podlagi argumenta, da so bili uradniki nedemokratsko suspendirani. Na drugi strani pa ta skupina pobija zahtevo Frankenstein-komunistične kombinacije za izredno konvencijo in agitacijo za "asementno stavko". Tudi je proti temu, da bi Frankenstein-komunistična kombinacija dobila kontrolo nad unijo in v tem oziru podpira predsednika Martina.

## Češki zakon za manjšine objavljen

Zakon temelji na demokraciji in humaniteti

Praga, 27. jul. — Češkoslovaška vlada je večer objavila načrt zakona za pravice narodnostnih manjšin v češkoslovaški republiki, ki ima rešiti spor z Nemci, katerih je 3.250.000 na Češkem in katere zahteva Hitler zase.

Uvod načrta se glasi, da vprašanje vseh narodnostnih manjšin "mora biti rešeno v duhu demokracije in humanitete." Zakon razglasa, da vse narodnosti imajo enake pravice in raso, jezik in vera ne izključuje nikogar od političnih pravic. Državne službe v mešanih distriktih se bodo podeljevale po odstotkih prebivalstva te ali one narodnosti. Pravno merilo za pripadnost k tej ali oni narodnosti mora biti korenito znanje jezika dotične narodnosti. Na primer, ako se Čehinja poroči z Nemcem, se more ona prištevati k Nemcem le tedaj, če se korenito nauči nemškega jezika in ga govori doma. Nasilno raznarodovanje bo ostro kaznovano z zaporom.

Slovaki, Madžari in Poljaki imajo iste pravice kot Nemci. Šole in vse kulturne aktivnosti za vsako narodnost bodo dovoljene na podlagi odstotka dotične narodnosti v mešanih distriktih.

## UNIE ZAHTEVAJO PREISKAVO POLICIJE

Obrnile so se na justičnega tainika in senatorja La Folletta

BOJ ZA CIVILNE SVOBODŠCINE

Camden, N. J. — (FP) — Tukajšnji svet industrijskih unij CIO zahteva takojšnjo zvezno preiskavo policijskega terorja proti organizatorjem unije United Cannery, Agricultural and Packinghouse Workers (CIO), ki skušajo organizirati delavce v tovarni Campbell Soup Co.

Pokrajinski direktor CIO John W. Edelman in predsednik tukajšnje sveta industrijskih unij William Pommerer sta se obrnila na justičnega tainika Cummingsa ter senatorja La Folletta potem, ko je policija aretirala šest organizatorjev, ker so razdajali letake pred tovarno omenjene družbe. Bili so vsi kaznovani.

Unije zahtevajo intervencijo zvezne oblasti, ker smatrajo početje policije pred tovarno Campbell Soup Co. za kršenje ustavnih pravic in Wagnerjevega delavskega zakona. Smatrajo tudi, da je tukajšnja policija v zari s to družbo. Policija namreč ne moti organizatorjev pri nobeni drugi družbi. Letake lahko svobodno razdajajo pri drugih tovarnah na isti cesti.

Ko so unije vprašale za dovoljenje za distribucijo letakov, so jim mestni komisari odgovorili, da ne potrebujejo nobenega dovoljenja. Oblasti pa so "spremenile svoje stališče takoj, ko je kampanja pri Campbell Soup Co. pokazala uspehe."

Organizatorji so bili kaznovani z denarno kaznijo po \$10. Unija je naznanila, da bo takoj vložila apel pri prizivnem sodišču. Apel bo baziran na odloku vrhovnega sodišča, ki je pred več tedni razveljavilo slično mestno postavko, ki je prepovedovala distribucijo letakov in drugih tiskovin brez policijskega dovoljenja. Sodišče je smatralo te vrste postavke, ki so v moči skoraj v vseh mestih, za kršenje tiskovne svobode. Naperjene so predvsem proti delavstvu. Policija in druge mestne oblasti na splošno ignorirajo ta odlok zveznega sodišča.

"Edino vprašanje, za katerega gre pri teh aretacijah in kaznih, je pravica newjersejskega delavstva do organiziranja v delavskih unijah v svrhu kolektivnega pogajanja," pravi unija. "Vse delavsko gibanje v južnem New Jerseyju podpira to kampanjo za restoracijo civilnih svobodščin v Camdenu, predvsem pa izkoriščanim delavcem pri tej bogati korporaciji."

## Japonsko-ruski konflikti ob meji

Tokio, 27. jul. — Japonska vlada je danes poročala o novem konfliktu med japonsko-mandžukujskimi stražami in rusko-svjetskimi četami ob mandžukujsko-sibirski meji. Poročilo se glasi, da se je 21. julija 60 Rusov izkrcalo z broda na reki Amur in stopilo na mandžukujsko tla, naker so Rusi zapalili dve mandžukujski vasi in se umaknili nazaj pred bližajočimi se 500 Mandžukujci.

## Liga zahteva protekcijo stavkarjev

Washington. — Delavska ne-strankarska liga se je obrnila na justični departament z zahtevo za protekcijo 300 stavkarjev, članov mednarodne unije lesnih delavcev CIO, ki so bili po vigilanth izgnani iz Westwooda, Cal. Liga zahteva protekcijo zanje, ker so se odločili za povrnitev v Westwood.

## Teatralni samomor zmešanega reveža

10,000 ljudi gledalo skok iz 17. nadstropja

New York, 27. jul. — John Ward, 26-letni sofer, ki je že bil v norišnici, je večer uprizoril resnični samomor na teatralni način, ki nima para v zgodovini, ko je po enajstih urah ciničnega norčevanja iz sebe in vsega sveta pred okrog 10,000 gledalci skočil iz 17. nadstropja hotela Gothama v 55. ulici in obležal mrtev na uličnem hodniku.

Ward se je pojavil zunaj na obronku nadstropja 200 čevljev nad ulico ob pol dvanajstih predpoldne in začel kričati množicam spodaj, naj se umaknejo, ker bo skočil. Takoj je vzbudil pozornost, naker je sedel na obronku igral svojo dramo. Tisoči, ki so se nabrali spodaj na ulici in stoteri, ki so zijali skozi okna sosednjih in nasprotnih poslopj, so deloma verjeli blaznežu, deloma so pa sodili, da je grobožala in fant da je dober igralec, ki se kratkočasni na njihov račun.

Policaji so ga hoteli pregnati z obronka, ali nihče se ni upal do njega, ker je neprestano grozil s skokom; apelirali so nanj, da se umakne v sobo, ponujali so mu denar, jedila in pijače, celo ženske so ga vabile na najzapekljivejše načine, toda on je vse odbil, iz vseh se je norčeval in vse je zmerjal. Katoliški duhovnen in protestantovski pridigar sta ga izmenoma rotila, naj "ne gre v pekel," ali on je oba zavrnil, češ da se poživlja na njuno vero in grožnje.

Med tem so streljali vanj s filmskimi kamerami, nastavljal mikrofone, na stotine fotografskih aparatov ga je smetalo, spodaj na ulici pa so poklicni "gemblarji" in "bukvarji" pridno prodajali stave, če bo fant res skočil ali samo vleče vse skupaj, dočim so podjetni krošnjarji pridno prodajali aladolet in druga okrepčila gledalcem.

Celih enajst ur je trajala ta smešno-strahna tragikomedija in ob desetih zvečer je Ward — ko je bil že vsega sit — zares skočil z obronka in treščil skozi stekleno strešo nad vrati hotela na ulični hodnik, kjer je policija brž pobrala mrtleca. V momentu pa, ko je letel dol, so mletile filmske kamere in 10,000 ljudi je debelo gledalo z zastalim arcem v prsih.

## Podržavljenje oljnih vrelcev v Mehiki ustavno

Mexico City, 27. jul. — Vrhovno sodišče v Mehiki je večer razsodilo, da je zakon, na temelju katerega je mehiška vlada podržavljala oljne vrelce, ustaven in da je procedura za odplačevanje v teku desetih let za podržavljena podjetja docela legalna. Ameriške in angleške oljne družbe, ki so se pritožile na vrhovno sodišče proti podržavljenju vrelcev, so torej pogorele na zadržni instanci v Mehiki. Družbe zdaj upajo, da predsednik Cardenas morda privoli v predložitev te zadeve mednarodnemu razsodišču.

## Krojaška unija izvojevala relijni projekt

New York. — Tri tisoč brezposelnih krojaških delavcev in delavk bo dobilo zaposlitev pri novem šivalnem projektu WPA, za katerega bo vlada potrošila pet milijonov dolarjev. Delali bodo obleke za revne otroke in ženske, ki so na reliefni listi. Do ustanovitve tega religijske projekta je prišlo na konferenci med Davidom Dubinskyjem, predsednikom krojaške unije ILGW, in županom La Guardi-jem.

## SENATNI ODSEK RAZGALIL ŠPIONE

REPUBLIC STEEL

Njeno vohunstvo nadkriljuje vse špijske agencije

NACELNIK UJET V LASTNO PAST

Washington. — (FP) — Girdlerjeva Republic Steel Co. je zadnja leta vzdrževala tako perfekten špijski sistem v svojih tovarnah, da se nobena vohunska agencija niti izdaleč ne more kosati z njim.

Njeno vohunažo je zelo spretno razgalil senatni odsek za civilne svobodščine, ki že par tednov sveti z veliko žarnico na antiunijako politiko te močorne korporacije. Korporacija oziroma njeni načelniki so bili do največje podrobnosti informirani o alehernem unijskem organizatorju — celo kakšne oči, kakšen nos, usta, lasje ima — kakor tudi o najbolj zaupnih unijskih sejah. Vedela je sploh o vseh narčnih jeklarskega odbora za organiziranje delavcev, o vseh aktivnostih organizatorjev in tudi posameznih članov.

In kar je važno, je s temi informacijami zalagala tudi National Metal Trades Association, kakor tudi nekatere posamezne jeklarske korporacije, na primer Youngstown Sheet and Tube, Jones Laughlin, U. S. Steel in druge. To pa se je izkazalo usodno za Girdlerjeve pomočnike, predvsem za načelnika njegove privatne policije J. L. Williamsa.

On je nekaj časa na vsej črti zankal pred senatorji, da bi Republic Steel imela vohunski sistem. Williams je kar naprej trdil, da njegov policijski oddelek ni polagal posebne važnosti na kakšno špijsažo. Sem pa tam je sicer prejel kakšno navadno poročilo, toda špijsažo kot tako se ni ukvarjal in tudi ni delal ali prejemal kakšnih pismenih poročil. Za unijske aktivnosti se je le flegmatično zanimal.

Ako bi senatni odsek ne poznal teh ljudi in korporacij, bi se bil Williams lahko na vsa usta smejal. Toda odsek ga je ujel v skrbno pripravljeno past. Ko je Williams ponovno in ponovno trdil, da družba ni imela nobenega špijskega sistema in da mu sploh ni nič znanega o kakšnih vohunskih poročilih, tedaj ga je presenetil senator La Follette, ki je načelniku Girdlerjeve policije pomolil velik šop — nad dvajset — zaupnih poročil Williamsovih agentov in špijnov.

Ta poročila je senatni odsek zasegel pri National Metal Trades Association, "openšparski" organizaciji kovinarskih magnatov. Poročila so bila skrbno sestavljena in zelo detajlirana. S pomočjo federalnega preiskovalnega biroja je dognal, da so bila poročila sestavljena v glavnem uradu Republic Steel in spisana na njejnih pisalnih strojih.

Ko je Williams zagledal ta poročila pred svojim nosom, je zardel do ušes in končno priznal, da so mu znana. Tudi je priznal, da je Republic Steel izmenjavala vohunska poročila s prej omenjenimi jeklarskimi korporacijami. Frank Casey, Williamsov pomočnik, pa je pred odsekom spoznal poročila in priznal, da jih je on sestavil v korporacijskem uradu na podlagi originalnih vohunskih poročil. Njegovo poročilo o neki unijski seji je bilo na primer veliko bolj detajlirano kakor pa unijski zapisnik.

V teh poročilih je zapisano, kdo je pristopil v unijo, kaj se je sklenilo na sejah, kakšen je ta in kakšen oni organizirani. (Dolje na 2. strani.)





